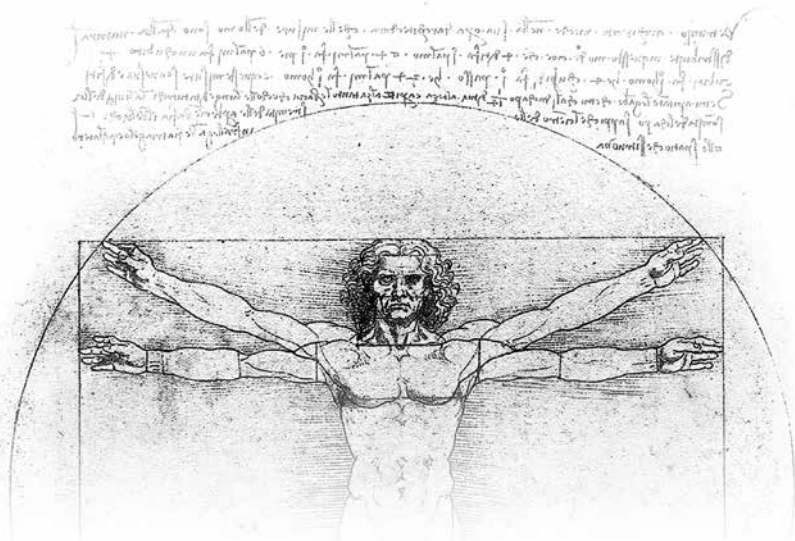

JAMES ALLEN

MAŠTANTIS ŽMOGUS

AŠTUONIOS KOLONOS
GEROVĖS RŪMAMS STATYTI

TURINYS

KAIP MAŠTO ŽMOGUS	7
Įžanga	9
Mintys ir charakteris	10
Mintys ir gyvenimo aplinkybės	13
Mintys ir sveikata	23
Mintys ir tikslai	25
Mintys ir laimėjimai	28
Vizijos ir idealai	31
Ramybė	35
AŠTUONIOS KOLONOS	
GEROVĖS RŪMAMS STATYTI	37
Pratarmė	39
Aštuonios kolonos	40
Energija	51
Ekonomija	64
Dora	80
Sistemingumas	91
Atjauta	103
Nuoširdumas	114
Nešališkumas	126
Pasitikėjimas savimi	139
Klestėjimo šventykla	151

MINTYS IR CHARAKTERIS

Posakis „Kaip žmogus širdies gilumoje galvoja, toks jis ir yra“ apibūdina ne tik patį asmenį – jis yra toks taiklus, kad tinka ir visoms jo gyvenimo aplinkybėms bei kolizijoms apibūdinti. Žmogus iš tikrųjų yra tai, ką jis galvoja, o jo charakteris – tai jo minčių visuma.

Kaip augalas išdygsta iš sėklos ir be jos negalėtų atsirasti, taip ir kiekvienas žmogaus poelgis kyla iš neregimos minčių sėklos ir be tų minčių būtų neįmanomas. Nesvarbu, kad vienus poelgius mes vadiname „stichiniais“, neplanuotais, o kitus sąmoningais ir apgalvotais, – tas pats pasakytina apie visus.

Veiksmai, poelgiai yra minčių žiedai, o jų vaisiai – džiaugsmas ir kančia; taigi žmogus ir susirenka saldžius arba karčius savo paties sėjos grūdus.

Mus kuria sąmonėje užgimstančios mintys. Būtent mūsų mintys mus suformavo tokius, kokie esame. Jeigu žmogaus protas skatins piktas mintis, jos pritrauks kančias – jos vilksis iš paskos kaip vežimas paskui įkinkytą jautį. Jei žmogus puoselėja tyras mintis, džiaugsmas seka jam iš paskos tarsi šešėlis – taip visada buvo ir bus.

Mes ne atsitiktinai tampame vienokie ar kitokie – žmogaus asmenybė formuojasi pagal tam tikrus dėsningumus, nes paslaptingoje minčių karalystėje priežasties ir pasekmės dėsnis veikia taip pat absoliučiai ir nenumaldomai, kaip ir regimajame, materialiajame pasaulyje. Kilnus, dieviškas charakteris – ne aklo

atsitiktinumo rezultatas, o natūrali nuolatinių pastangų teisingai mąstyti, ilgos ir palaimingos ištikimybės dieviškoms mintims pasekmė. O niekingu, gyvuliškiems instinktams tarnaujančiu žmogumi atitinkamai tampama galvoje kurstant neišsenkama pagiežingų minčių srautą. Žmogus pats save sukuria ir pats susinaikina. Savo minčių kalvėje jis pats nusikala ginklą savižudybei, tačiau pasigamina ir įrankius dangiškiems laimės, stiprybės ir ramybės rūmams statyti. Tinkamai rinkdamasis mintis ir deramai jas įkūnydamas žmogus pakyla iki Dieviškosios Tobulybės; piktinaudžiaudamas mintimis ir neteisingai jas taikydamas jis nusirita iki gyvulio. Tarp šių dviejų kraštutinumų egzistuoja visi žmogaus asmenybės atspalviai, ir pats žmogus yra jų kūrėjas bei valdovas.

Nė viena iš tų nuostabių dvasinių tiesų, kurios mūsų laikais buvo atgaivintos ir gražintos į gyvenimą, nėra tokia džiugi ar tokia sklidina dieviškosios vilties kaip šioji – kad žmogus yra savo minčių šeimininkas, savo charakterio kalvis ir savo būsenos, aplinkos bei likimo kūrėjas.

Žmogus – Galios, Proto ir Meilės kupina būtybė, savo minčių valdovas – geba išspręsti bet kurią koliziją ir turi tų perkeičiančių bei atsinaujinančių priemonių, kurios jam leidžia tapti tokiam, koks nori būti. Žmogus visada padėtis šeimininkas, net kai jaučiasi visai silpnas ir visų apleistas, tačiau silpnumo ir nuosmukio akimirkomis jis būna neprotingas šeimininkas ir prastai valdo savo „ūkį“.

Kai žmogus vis dažniau pradeda galvoti apie savo būseną ir imasi uoliai ieškoti pamatinio būties Dėsnio, jis tampa išmintingu šeimininku, kryptingai ir protingai eikvojančiu energiją ir puoselėjančiu vaisingas mintis. Tai yra sąmoningo šeimininko bruožai, ir kiekvienas tokiu gali tapti pažinęs mąstymo dėsnius, o pažinimas ateina tik per domėjimąsi, savianalizę, patirtį.

Kaip auksas ir briliantai išgaunami tik po ilgų paieškų ir kasybos darbų, taip ir žmogus gali atrasti visas su savo esybe susijusias tiesas tik skverbdamasis į giliausius sielos klodus. O kad yra savo charakterio kūrėjas, savo gyvenimo formuotojas ir savo likimo kalvis, jis gali nepaneigiamai įrodyti, jei seks savo mintis, jas valdys ir keis, stebės, kaip jos veikia jį patį, kitus ir jo gyvenimą bei aplinkybes, jei kantriai ieškos priežasties ir pasekmės sąsajų remdamasis visomis, net menkiausiomis patirtimis, kasdieniais įvykiais kaip savęs Pažinimo ir Supratimo, Išminties bei Galios ugdymo priemone. Kaip tik taip ir jokia kita kryptimi veikia absoliutus dėsnis: „...kas ieško, randa, ir beldžiančiam atidaroma“ (Mt 7:8)*, nes tik kantrybe, didelėmis pastangomis ir atkaklumu žmogus gali atidaryti Pažinimo šventyklos duris.

* Čia ir toliau naudojamosi A. Rubšio ir Č. Kavaliausko Biblija, LVK (katalikų) 1998 m. leidimas (Biblija, RK_K1998). (*Čia ir toliau vertėjos pastabos*)

MINTYS IR GYVENIMO APLINKYBĖS

Žmogaus protą galima palyginti su sodu, kuris gali būti išmincingai prižiūrimas arba paliekamas sulaukėti; bet tas sodas – ar prižiūrėtas, ar apleistas – vis tiek turi brandinti derlių ir jį brandins. Jei sodo neužsėsi naudingomis sėklomis, jame suvešės ne-naudingos piktžolės ir jų sėklų vis daugės.

Kaip sodininkas puoselėja savo sklypą, prižiūri, kad jame neįsiveistų piktžolės, ir augina mėgstamas gėles ir vaismedžius, kurių vaisiai jam reikalingi, taip ir žmogus turi prižiūrėti savo proto sodą, išrauti visas ydingas, nedoras, netyras mintis ir puoselėti teisingų, dorų ir tyrų minčių gėlyną bei rašyti prinokusius tobulus savo pastangų vaisius. Taip elgdamasis jis anksčiau ar vėliau pamatys, kad tapo vyriausiuoju savo sielos sodininku ir savo gyvenimo vairininku. Be to, jis pats „atranda“ mąstymo dėsnius ir ima vis aiškiau suprasti, kaip minties jėga ir proto stichija formuoja ir nulemia jo charakterį, aplinką bei likimą.

Žmogaus mintys ir charakteris yra viena visuma; kadangi charakteris gali pasireikšti ir atsiskleisti tik per aplinką ir gyvenimo aplinkybes, išorinės žmogaus gyvenimo sąlygos visuomet bus tiesiogiai susijusios su jo vidine būseną. Tai nereiškia, kad žmogaus gyvenimo situacija visais atvejais atskleidžia jo charakterio visumą, tačiau šios aplinkybės taip glaudžiai susijusios su kažkuriuo gyvybiškai svarbiu jo minčių elementu, kad tam tikru metu būtinos jam plėtoti.

Kiekvienas žmogus yra toks, koks ir turėjo tapti pagal savo Būties dėsni; jis suformuotas savo paties minčių, kurios nulėmė jo charakterį, ir be menkiausio atsitiktinumo – taip veikia dėsnis, o jis neklysta. Šitai pasakytina ir apie tuos, kurie nejaučia harmonijos su aplinka, ir apie tuos, kurie visiškai patenkinti gyvenimu.

Žmogus, evoliucionuojanti ir galinti tobulėti būtybė, atsiduria tam tikrose situacijose, kad galėtų mokytis ir augti; kai išmoksta tam tikrų aplinkybių jam pateiktą vieną dvasinę pamoką, ji tuoj pat užleidžia vietą kitoms aplinkybėms. Žmogus bus aplinkybių auka tol, kol nustos save laikęs išorinių aplinkybių vergu. Tačiau kai jis suvokia, kad pats yra kuriamoji jėga ir kad nematomoj savo esybės dirvoj pats gali sėti sėklą, išauginančią aplinkybes, iškart tampa tikru savo likimo šeimininku.

Kad gyvenimo aplinkybes suformuoja mintys, žino kiekvienas, bent šiek tiek domėjęsis savikontrole ir apsisvalymu: toks žmogus tikriausiai bus pastebėjęs, kad jo gyvenimo aplinkybių pokyčiai buvo tiesiogiai susiję su jo psichinės veiklos pokyčiais. Tikra tiesa, kad kai tik žmogus iš širdies bando ištaisyti savo charakterio trūkumus, jis greit įveikia visas peripetijas.

Siela pritraukia ir slapčiomis išsaugo visa – ir tai, ką myli, ir tai, ko bijo. Ji pakyla į kilniausių troškimų aukštumas ir nukrinta į nedoriausių kėslų bedugnes – būtent aplinkybės leidžia sielai gauti, ko trokšta.

Kiekviena minties sėkla, pasėta proto dirvoje ar per neapsižiūrėjimą ten nukritusi ir įsišaknijusi, išleidžia daigus, anksčiau ar vėliau sukrauna veiksmo žiedus ir sunokina savus galimybių ir aplinkybių grūdus. Geros mintys subrandina gerą derlių, nedoros mintys – niekam tikusį derlių.

Išorinis aplinkybių pasaulis įgyja vidinio minčių pasaulio kontūrus, ir išorinės aplinkybės, tiek malonios, tiek nemalonios,

visuomet būna naudingos žmogui. Žmogus pats pjauna, ką pasėjęs, mokosi ir iš kančios, ir iš palaimos.

Slapčiausiems troškimams, siekiams ir mintims leidęs užvaldyti savo protą žmogus galiausiai turi skinti savo elgesio vaisius – patenka į tokias išorines aplinkybes, kokių pats geidė.

Taip veikia visuotiniai augimo ir prisitaikymo dėsniai.

Į elgetyną ar kalėjimą žmogus patenka ne dėl likimo užgaidų ir ne atsitiktinai susiklosčius aplinkybėms – jis pats nusigrindžia ten kelią savo niekingomis mintimis ir nedorais kėsmais. Žmogus, kurio mintys tyros, staiga netaps nusikaltėliu net ir kokių išorinių aplinkybių spaudžiamas; bet jei jau seniai viduje rezgė nusikalstamas mintis, galiausiai jos taip suvešėjo, kad progai pasitaikius prasiveržė išorėn.

Aplinkybės nekuria žmogaus, jos tik jam pačiam parodo, koks yra iš tikrųjų. Jei žmogus neturi nedorų polinkių, jokios aplinkybės jo neprivers pasukti klystkeliais, kurie atneša tik kančias; lygiai taip niekas žmogaus neiškels į palaimingą džiaugsmą teikiančias dorybių aukštumas, jei jis neugdys savo kilnių dorovinių nuostatų. Todėl žmogus – minčių šeimininkas ir valdovas – kuria pats save ir formuoja savo aplinką. Nuo pat gimimo siela gyvena savo gyvenimą ir kiekviename žemiškosios kelionės žingsnyje pritraukia tokius aplinkybių derinius, kurie atskleidžia jos esmę, parodo, ar ji tyra, ar sutepta, galinga ar silpna.

Žmonės į savo gyvenimą pritraukia ne tai, ko nori, o tai, kokie yra jie patys. Jų užgaidos, fantazijos ir ambicijos žlunga kiekviename žingsnyje, tačiau jų slapčiausios mintys ir troškimai turi peno – arba tyro, arba nešvaraus. Tai „liudija dievybę, / Kurios apvaizda mūsų siekimus, / Vos apmestus, įvykdo“*. Ji yra

* V. Šekspyro „Hamletas“, V veiksmas, II scena. Iš anglų k. vertė Alfonsas Nyka-Niliūnas.

mumyse, tai ir yra mūsų esybė. Žmogus pats užsideda pančius. Mintis ir Veiksmas yra Likimo kalėjimo prižiūrėtojai ir, jei jie niekšiški, laiko žmogų įkalintą. Bet jie yra ir Laisvės angelai, nes jei jie kilnūs, žmogų išlaisvina. Žmogus gauna ne tai, ko nori, ko meldžia, o tai, ko iš tiesų nusipelno.

Visa tai turint omenyje, ką gi tuomet reiškia „kovoti su aplinkybėmis“? Ogi tai, kad žmogus visada nepatenkintas pasekme – širdyje kaip galėdamas puoselėja ir sergsti jos priežastį. Ta priežastis gali būti sąmoninga yda ar nesąmoningas silpnumas, tačiau bet kuriuo atveju ji vis tiek nuolat žlugdo visas žmogaus pastangas ir atitinkamai ją reikia pašalinti.

Žmonės karštingiškai stengiasi gerinti savo gyvenimo sąlygas, bet nėra linkę patys tapti geresni; dėl to jie negali nusimesti pančių. Nebijantis aukotis žmogus nenuleis rankų susidūręs su sunkumais ir pasieks tikslą, kuriam atsidavęs visa širdimi. Tai pasakytina ir apie materialiuosius, ir apie dvasinius dalykus. Net žmogus, viso labo trokštantis tik praturtėti, turi būti pasirengęs didelėms asmeninėms aukoms, kad pasiektų savo tikslą; o ką jau kalbėti apie tuos, kurie nori gyventi prasmingai ir darniai?..

Štai visiškas vargšas. Jis iš paskutiniųjų stengiasi pagerinti gyvenamąją aplinką ir savo būstą. Tačiau visai išsisukinėja nuo darbo, nes, jo manymu, jei jau darbdavys jam nepakankamai moka, jis turi teisę jį apgaudinėti. Toks žmogus nesupranta paprasčiausių gerovės kūrimo principų. Jis ne tik nepajėgus išsiropšti iš savojo neturto duobės – jis pritraukia dar didesnę skurdą, nes rezga apgailėtinas, įžūlumo ir apgavystės persmelktas mintis ir pats taip elgiasi.

O štai turčius, susirgęs nuo apsirijimo ir seniai kamuojamas skausmų, pasirengęs išleisti krūvas pinigų, kad tik išsivaduočiau nuo šios negalios, tačiau dėl to neatsisakys savo gastronominių

malonumų. Jis nori mėgautis brangiais nenatūraliais patiekalais, bet būti sveikas. Toks žmogus anaipol nepasirengęs atgauti sveikata, nes dar neįsisąmonino svarbiausių sveiko gyvenimo principų.

Dar vienas – darbdavys, kuris griebiasi didžiausių suktybių, kad tik galėtų nemokėti darbininkams sutarto atlyginimo, ir sumažina jų darbo užmokestį, tikėdamasis gauti daugiau pelno. Toks žmogus taip pat nesusikurs gerovės. Ir kai paaiškės, kad jo įmonė bankrutavo, netekęs turtų ir praradęs gerą vardą jis dėl visko kaltins aplinkybes, nesuprasdamas, kad tik pats yra savo apgailėtinos padėties kaltininkas.

Šiuos tris pavyzdžius pateikiau tik norėdamas iliustruoti tikrą tiesą, kad žmogus pats kuria (nors beveik visada nesąmoningai) savo gyvenimo aplinkybes. Ir tiesą, kad netgi siekdamas kilniausių dalykų jis nuolat pats sau kiša koją mintydamas nederamas mintis ir puoselėdamas troškimus, nesuderinamus su tokiu kilniu tikslu. Galima pateikti begalę tokių pavyzdžių, bet jų nė nereikia. Skaitytojas panorėjęs galės pats pasekti, kaip veikia mąstymo dėsniai jo paties galvoje ir gyvenime, o kol to nepadarė, paprasti išorinio gyvenimo faktai negali būti samprotavimų pagrindas.

Tačiau aplinkybės būna tokios sudėtingos, mintys sąmonėje įsišaknija taip giliai, o skirtingų žmonių laimės siekiai tokie nevienodi, kad žmogaus dvasinės būsenos (net jei jis pats ją įvardija) neįmanoma apibūdinti vien pagal išorines jo gyvenimo aplinkybes.

Vienas gali būti gana sąžiningas, bet kęsti nepriteklių; kitas – daug kur nesąžiningas, bet krautis turtus; tačiau tokiu atveju įprasta išvada – kad vienam nesiseka dėl per didelio sąžiningumo, o kitas klesti kaip tik dėl savo nesąžiningumo – yra labai paviršutiniška, nes grindžiama nuostata, kad nesąžiningas

žmogus yra vien blogio įsikūnijimas, o sąžiningas – tikras dorumo pavyzdys. Tačiau gilesnės žinios ir didesnė patirtis rodo, kad toks vertinimas neteisingas. Gali būti, kad nesąžiningas žmogus turi didžių dorybių, kurių neturi sąžiningasis, o pastarasis turi bjauriausių ydų, kurių neturi nesąžiningasis. Sąžiningas žmogus skina puikius savo sąžiningų poelgių ir minčių vaisius, tačiau užsitraukia kančias dėl savo ydų. Tokiu pat būdu nesąžiningas žmogus sulaukia savų džiaugsmų ir sielvartų.

Žmogiškajai tuštybei patinka galvoti, kad žmonės kenčia dėl savo dorybių. Bet tik tuomet, kai išnaikins visas iki vienos liguistas, piktas ir netyras mintis savo galvoje ir nuplaus visas nuodėmingas sielos dėmes, tik tuomet ir ne anksčiau žmogus įgis teisę žinoti ir skelbti, kad jo kančios kyla iš jo gerųjų, o ne blogųjų savybių. O žengdamas keliu į tą aukščiausią tobulybę žmogus veikiausiai supras, kad jo protą ir gyvenimą valdo Didysis dėsnis, kuris visada teisingas ir neatlygina gėriu už blogį, o blogiu už gėrį. Ir tuomet, turėdamas šių žinių, žmogus suvoks, prisimindamas savo ankstesnį neišmanymą ir aklumą, kad jo gyvenimo tvarka teisinga, ir taip buvo visada, ir kad visos tos praeities patirtys, geros ir blogos, buvo teisingas atlygis už jo pastangas dar nebaigtame tobulėjimo kelyje.

Geros mintys ir veiksmai niekada nesukels blogų pasekmių. Blogos mintys ir poelgiai niekada neatneš gerų rezultatų. Kaip sakoma, iš kviečių tegali išaugti kviečiai, o iš dilgėlių – nieko kito, tik dilgėlės. Žmonės supranta, kaip šis dėsnis veikia gamtoje, ir juo vadovaujasi; bet tik nedaugelis įžvelgia šio dėsnio veikimą minčių ir moralės srityje (nors ir čia jis veikia taip pat paprastai ir nenukrypstamai), todėl jo tiesiog nepaiso.

Kančios visuomet yra kokių nors neteisingų minčių pasekmė. Jos rodo, kad žmogus neįaučia vidinės harmonijos nei darnos su

savo Būties dėsnium. Vienintelė ir aukščiausia kančios nauda – apvalyti, išdeginti visa, kas nešvaru ir nenaudinga. Tyrą žmogų nustoja kamuoti kančios. Nelieta jokios prasmės deginti auksą, kai jis jau nebeturi priemaišų, taigi ir visiškai tyra, nušvitusi būtybė negali kentėti.

Aplinkybės, žmogui sukeliančios kančią, yra jo paties nedarnios psichikos pasekmė. Aplinkybės, kurioms susidarius žmogus jaučia palaimą, yra jo paties harmoningos psichikos rezultatas. Palaiminga būseną, o ne materialus turtas yra teisingų minčių matas. Kančia, o ne turtų stoka yra neteisingo mąstymo matavimo vienetas. Žmogus gali būti prakeiktas ir turtingas; jis gali būti palaimintas ir vargšas. Palaimingas gyvenimas ir turtai dera kartu tik tokiu atveju, jeigu turtai naudojami išmintingai ir teisingai. O varganas žmogus įkrinta į apgailėtino gyvenimo duobę, jei savo dalį laiko nepelnyta našta.

Vargas ir privilegijuotas gyvenimas – tai du apgailėtinos padėties kraštutiniai. Abiem atvejais tai nėra normali, natūrali būseną, abiem atvejais tai – psichikos sutrikimų pasekmės. Tik viena – laimingas, sveikas ir klestintis žmogus – yra natūralu ir derama. Laimė, sveikata ir klestėjimas – tai vidaus ir išorės harmonijos, žmogaus ir jo aplinkos darnos rezultatas.

Žmogus tampa žmogumi tik tada, kai nustoja skųstis ir niekinti kitus, ir ima ieškoti jo gyvenimą lemiančių dėsningumų. O kai perpranta tą visuotinį dėsni, tuomet nustoja kaltinti kitus dėl savo vargų ir teikdamas pirmenybę kilnioms bei doroms mintims pats ima stiprėti; užuot kovojęs su aplinkybėmis, dabar jis pasitelkia jas kaip priemonę kuo greičiau tobulėti ir atrasti savo dar neatrastus sugebėjimus bei galimybes.

Dėsningumai, o ne painiava yra svarbiausias Visatos principas; teisingumas, o ne neteisybės ar skriaudos yra gyvenimo

esmė ir pagrindas. Ir teisumas, o ne sugedimas ir išsigimimas yra svarbiausia pasaulio dvasinės valdžios formuojamoji ir varomoji jėga. Taip jau yra, kad žmogus pirmiausia turi pats tapti teisiuoju, kad suprastų, jog Visatos dėsniai veikia teisingai; o tame tobulėjimo procese jis atras, kad kai pats pakeičia savo mintis apie įvairius dalykus ir žmones, tai tie daiktai ir žmonės jo atžvilgiu taip pat pasikeičia.

Šis dėsnis veikia kiekvienam, taigi jį lengva atsekti, pakanka tik pradėti sistemingą savianalizę. Užtenka žmogui tik radikalčiai pakeisti savo mintis, ir jis netruks įsitikinti, koks virsmas vyksta jo išoriniame, materialiajame gyvenime.

Žmonės įsivaizduoja, kad mintis galima išlaikyti paslapyje, bet taip nėra; mintys netrunka kristalizuotis ir virsti įpročiais, o įpročiai kondensuojasi ir sukuria aplinkybes. Tokiu būdu gyvuliškos mintys virsta įpročiu girtauti ir mėgautis jausminiais malonumais, o šie įstumia žmogų į skurdo ir ligų duobę. Visos nedoros mintys virsta alinančiais ir gyvenimą trikdančiais įpročiais, o šie, savo ruožtu, sukuria kliūtis ir nepalankias aplinkybes: baimės, abejonių ir neryžtingumo persmelktos mintys kristalizuojasi žmogaus silpnumu, nederamais poelgiais, įpročiu viską atidėlioti, o įsišakniję šie įpročiai nulemia nesėkmių, nepasitenkinimo ir vergiškos priklausomybės gyvenimo aplinkybes; tingios mintys gimdo netvarkingumą ir nesąžiningumą, o šie įpročiai nulemia, kad žmogus gyvens purve ir prašys išmaldos; neapykantos ir paniekos persotintos mintys kristalizuojasi įpročiu kaltinti ir smurtauti, o tokius įpročius turinčio žmogaus aplinkoje neišvengiamai bus ir sužalojimų, ir persekiojimų; įvairiausios savanaudiškos mintys virsta įpročiu nuolat rūpintis tik savimi, o tai neišvengiamai kuria vienaip ar kitaip varginančias situacijas ir aplinkybes.

Ir atvirkščiai, visos gražios mintys virsta gerumo ir kilnumo įpročiais, o jie sukuria genialias ir saulėtas aplinkybes: tyros mintys suformuoja santūrumo ir savitvardos įpročius, o jie kuria taikos ir ramybės sąlygas; drąsios, pasitikėjimo savimi ir savo sprendimais kupinos žmogaus mintys virsta tikro žmogaus vertais įpročiais, šie kuria sėkmingo, klestinčio ir laisvo gyvenimo sąlygas; energingos mintys virsta tvarkingumo ir veiklumo įpročiais, o jie sukuria malonias gyvenimo aplinkybes; švelnumo ir atlaidumo persmelktos mintys virsta gerumu, o jis lemia saugumą ir patikimumą aplink; meilės ir nesavanaudiškumo kupinos mintys virsta įpročiu pirmiausia rūpintis kitais, o tai sukuria tvarią gerovę ir tikruosius turtus.

Tam tikrų minčių, nesvarbu, gerų ar blogų, kelias, kuriuo žmogus eina, visada paveikia jo gyvenimo būdą ir aplinkybes. Žmogus negali tiesiogiai pasirinkti savo gyvenimo aplinkybių, tačiau gali rinktis, ką galvoja ir kaip mąsto, ir tokiu būdu netiesiogiai, bet užtikrintai formuoti savo gyvenimo aplinkybes.

Visata padeda kiekvienam – ji atlygina už tas mintis, kurias žmogus puoselėja ar rezga, ir sudaro jam būtent tokias sąlygas, kuriomis tos mintys, geros ar blogos, kuo greičiausiu būdu įsikūnys.

Pakanka žmogui tik atsisakyti nedorų minčių ir jį supantis pasaulis taps jam švelnesnis bei bus pasirengęs ateiti į pagalbą. Pakanka tik išmesti iš galvos visas bailias bei liguistas mintis ir kiekviename žingsnyje jau rasis galimybių sustiprinti jėgas ir ištvermę. Tereikia imti puoselėti savo geruosius ketinimus ir jokia piktoji lemtis nepasmerks žmogaus skurdui bei nešlovei.

Pasaulis yra mūsų kaleidoskopas ir įvairiausi besikeičiantys spalvų deriniai, kuriuos jis mums nuolat rodo, – tai tik išskirtinai jums pateikiamas jūsų galvoje nuolat knibždančių minčių atspindys.

Tu būsi toks, koks pats norėtum būti,
Jeigu ir nesėkmė mėgins užsukti ten,
Kur visa telpa menkame žodely „aplinka“,
Bet tavo dvasia ją niekina – ir ji laisva.

Ji valdo laiką, užkariauja erdvę,
Atbaido Atsitiktinumą, tą įžūlų apgaviką,
O Aplinkybes, didįjį tironą,
Nuo sosto nuverčia ir pasiunčia į tarno vietą.

Žmogaus valia, jėga dar neregėta,
Dalelė nemirtingos sielos
Gali praskint kelią į tikslą,
Pralaužti net granito sienas.

Būk kantrus, gal ne viskas iš karto pavyksta,
Ir lauk kaip žmogus, kurs supranta;
Kai dvasia pakyla ir liepia,
Net dievai paklust pasirengę.

(ELLA WHEELER WILCOX poema *Will*,
laisvas vertimas)